

4. Heyets V. M. The phenomenon of instability as a challenge to economic development. Kyiv: Akadempriodyka, 2020. DOI: 10.15407/akadempriodyka.403.456.
5. Abílio L. C. The Uberisation of work: The real subsumption of ‘getting by’. *Historical Materialism*. 2017. 13 May. URL: <http://www.historicalmaterialism.org/blog/uberisation-work-real-subsumption-getting>.
6. Estévez A Zoomism and discipline for productive immobility. *Critical Legal Thinking*. 2020. 13 May. URL: https://criticallegalthinking.com/2020/05/13/zoomism-and-discipline-for-productive-immobility/?fbclid=IwAR3By_LRMlpKywLYToxHfiQG9usKIGtUIQqCcTtSfB4ZAcxxLlg3Ba6L8.
7. Klein N. Screen new deal. *The Intercept*. 2020. 8 May. URL: <https://theintercept.com/2020/05/08/andrew-cuomo-eric-schmidt-coronavirus-tech-shock-doctrine>.
8. Necessity entrepreneurship and competitive strategy / Block J. H., Kohn, K., Miller D., Ullrich K. *Small Business Economics*. 2015. Vol. 44 (1). P. 37–54
9. Iefymenko, T. Fiscal Regulation of National Economies’ Sustainable Growth. *Sci. innov.* 2020. Vol. 16, No. 5. P. 20–35. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine16.05.020>.
10. Institutional transformations of the socio-economic system of Ukraine / ed. by A. A. Hrytsenko. Kyiv: Institute of Economics and Forecasting of the National Academy of Sciences of Ukraine, 2016. 456 p. [in Ukrainian].

УДК 621:339.9

Касич Алла, доктор економічних наук,
професор,
Київський національний університет
технологій та дизайну, Київ, Україна

ЦІЛЬОВІ ОРІЄНТИРИ УПРАВЛІННЯ ЕКСПОРТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ УКРАЇНСЬКИХ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Підприємства металургійної галузі за рахунок експорту продукції забезпечують вагомую частку валютних надходжень в Україну, а тому збільшення їх обсягів виробництва та експорту має стратегічне значення.

Метою даного дослідження є вивчення існуючої практики управління зовнішньоекономічною діяльністю провідних металургійних підприємств України.

Українські металургійні підприємства мають значний експортний потенціал, однак ефективність його використання в умовах нестабільності попиту, цін на продукції актуалізує завдання управління експортною діяльністю на системній та комплексній основі, в ув'язці з іншими

цільовими орієнтирами розвитку підприємства щодо оновлення матеріально-технічної бази, нарощування обсягів інвестицій, активізації інноваційних процесів тощо.

Певним чином зазначені питання розкриваються українськими вченими, зокрема в працях [1-6].

Активізації експортної діяльності металургійних підприємств значною мірою залежить від дії багатьох чинників: технологічного способу виробництва, світових цін на продукцію, стабільності валютного курсу, інших.

В ході дослідження було узагальнено досвід реформування на ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» та ПрАТ «Азовсталь». Зазначені підприємства є найбільшими виробниками металопродукції в Україні. Ключовою проблемою досліджуваних підприємств є використання електропічного способу виробництва продукції та рівень зносу діючого обладнання. Так, рівень зносу основних засобів складає майже 50% для ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», а це означає, що навіть інвестиційна політика іноземного власника поки не дає позитивних результатів у цьому напрямку. Якщо взяти до уваги структуру собівартості продукції, то вона залишається традиційною: сировина та матеріали – 27%, палива – 26%, енерговитрати – 10%. Тобто актуальним залишається завдання зменшення сировинної та енергетичної складових у структурі собівартості продукції.

Ключовими перешкодами активізації експортної діяльності підприємств гірничо-металургійного комплексу України є:

- невідповідність технічної та технологічної матеріально-виробничої бази вітчизняних підприємств;

- зменшення попиту з боку основних метало-споживаючих галузей національної економіки України;

- брак власних обігових коштів за складного механізму залучення зовнішніх джерел фінансування;

- постійне зростання цін на матеріально-сировинні ресурси, тарифи на транспортування;

- рівень завантаження виробничих потужностей меткомбінатів при випуску чавуна (на основі даних "Метал України") складає на ПАТ "АрселорМіттал Кривий Ріг" – 59,3%; Азовсталь – 68,8%, що також призводить до здорожчання продукції.

Ключовими пріоритетами на найближчі роки мають стати: боротьба за збереження існуючого ринку збуту готової продукції; подолання обмежувальних заходів на українську металургійну продукцію на зарубіжних ринках; підвищення енергоефективності у зв'язку зі зростанням цін на енергоносії та логістику; заборона поставок дешевого імпорту; збереження кадрів; активне впровадження адитивного виробництва, масоване застосування заміників металу при виробництві промислової продукції і економне споживання конструкційних матеріалів.

Для розробки конкретних заходів щодо підвищення конкурентоспроможності ПАТ «АрселорМіттал» та ПрАТ «Азовсталь» в першу чергу слід також визначити цільові ринки для підприємств, які будуть мати найбільший потенціал та найменші ризики входу і роботи на даному ринку.

Література

1. Глобальное экономическое развитие: тенденции, асимметрии, регулирование : [монография] / Д. Лукьяненко [и др.] ; под науч. ред. проф. Д. Лукьяненко, А. Поручника, В. Колесова. – К. : КНЭУ, 2013. – С. 466.

2. Жилін М.В. Світовий ринок сталі: особливості та сучасні тенденції / М.В. Жилін // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка». – 2016. – Вип. 1(5). – С. 29–33.

3. Касич А.О. Теоретичні і методичні основи аналізу внутрішніх джерел фінансування інвестиційної діяльності. Актуальні проблеми економіки. 2011. № 3(117). С. 243–250.

4. Kasych A., Vochozka M. Conceptual provisions of development of Ukrainian national innovation system. Науковий вісник Полісся. 2017. № 2 (10), Ч. 2. С. 16-23.

5. Касич А.О. Структурні характеристики зовнішньої торгівлі України / Касич А.О., Дідур С.В. // Актуальні проблеми економіки: науковий економічний журнал. – 2008. – № 1(79). – С. 85–94.

6. Оболенська Т., Довгань Д. Україна на світовому ринку чорних металів / Т. Оболенська, Д. Довгань / Вісник Львівського політехнічного університету. Серія «Міжнародні відносини». – 2015. – № 36(3). – С. 169–176.

УДК 657.65.012.32

Матюха М.М., к.е.н, доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

ДОКУМЕНТООБІГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Одним із шляхів покращення інформаційно-аналітичного забезпечення управління підприємством є грамотна побудова повної системи документообігу. Згідно з оцінками економістів дослідників-практиків, до 80% часу співробітників витрачається на так звану забезпечує функцію, а саме на пошук необхідних для роботи документів, даних та загальної інформації. Ця проблема посилюється при корпоративному використанні документів, коли треба знайти матеріали, створені іншим співробітником, і, нарешті, вона стає практично непереборною в тому випадку, якщо підприємство є територіально розгалуженим, має декілька відокремлених підрозділів. У той же час,